

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیم سال دوم تحصیلی ۹۵-۹۴

پایه پنجم ۵ ساله
پایه هفتم ۷ ساله

مهر مدرسه

ردیف:		
نام و نام خانوادگی: ۱۰ صبح	نمره: ۲۰	محل: ۹۰ دقیقه
شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد آزمون:	۲۹۴۲/۰۵
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۳/۰۹
عنوان:	تفسیر ترتیبی ۴
کتاب:	تفسیر المیزان
مجموعه:	جلد ۱۵: سوره مبارکه نور (ص ۱۷۱-۱۷۷)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه علی: شهرتان: استان:

۱- بنابر نظر علامه بین آیه شریفه «الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرْمٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ» (نور: ۳) و «وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ» (نور: ۳۲) چه نسبتی وجود دارد؟ ج ۱۵ ص ۸۰

۰/۵

الف. تباین ☐

ب. تساوی ☐

ج. عام مطلق ☒

د. عام من وجه ☐

۲- مراد از «اثم» در آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ» (نور: ۱۱) چیست و مرجع ضمیر «کبره» کدام است؟ ج ۱۵ ص ۹۰ و ۹۱

۰/۵

الف. آثار سوء باقی مانده از گناه - افک ☒

ب. آثار سوء باقی مانده از گناه - اثم ☐

ج. گناه کبیره - افک ☐

د. خود گناه - اثم ☐

۳- کدام گزینه در مورد «آیه القذف» و «آیات الافک» صحیح می باشد؟ ج ۱۵ ص ۱۰۵

۰/۵

الف. تقدیم آیه القذف علی آیات الافک ☐

ب. تأخیر آیات الافک علی آیه القذف ☐

ج. تقارن آیات الافک مع آیه القذف ☐

د. تقدیم آیات الافک علی آیه القذف ☒

۴- مطابق آیه شریفه «فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُوْذَنَ لَكُمْ» (نور: ۲۸) وارد شدن به خانه دیگران بدون اجازه در چه صورت جایز نیست؟ ج ۱۵ ص ۱۱۰

۰/۵

الف. اذا فيه من يملك الاذن و لا يمنع ☐

ب. اذا فيه من يملك الاذن و يمنع ☐

ج. اذا ليس فيه من يملك الاذن ☒

د. اذا ليس فيه اى شخص ☐

۵- مراد از «مرض» در آیه شریفه «أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ» (نور: ۵۰) کدام است؟ ج ۱۵ ص ۱۴۶

۰/۵

الف. ریب در داوری پیامبر صلی الله علیه و آله ☐

ب. ضعف ایمان ☒

ج. ریب در دین ☐

د. نفاق ☐

۶- با توجه به آیه شریفه «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ» (نور: ۵۵) مراد از «استخلاف» و «خلفای قبل از ایشان» را به ترتیب معین نمایید. ج ۱۵ ص ۱۵۱

۰/۵

الف. خلافت الهی - انبیاء ☐

ب. خلافت الهی - مؤمنین ☐

ج. تسلط پیدا کردن بر زمین - انبیاء ☐

د. تسلط پیدا کردن بر زمین - مؤمنین ☒

۷- بین «تَلْقَوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ» و «تَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ» در آیه شریفه «إِذْ تَلْقَوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَ تَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَ تَحْسِبُونَهُ هَيِّنًا وَ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ» (نور: ۱۵) چه نسبتی است؟ دلیل مقید کردن «تلقى» به «اللسن» چیست؟ ج ۱۵ ص ۹۲ - ۲ - ۲
جواب:

بین دو بخش از آیه عطف تفسیری وجود دارد یعنی بخش دوم تفسیر بخش اول آیه است و از همین عطف تفسیری دلیل تقیید هم روشن می شود که برای این تقیید صورت گرفته تا دلالت کند بر این که داستان آفک صرف انتقال سخنی از زبانی به زبان دیگر است بدون آن که درباره آن سخن تدبر و تحقیقی به عمل آورند.

۸- ضمن ذکر معنای «خُمر» و «جیوب» در آیه شریفه «وَ لِيُضْرِبَنَّ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ» (نور: ۳۱)، آیه ذکر شده را ترجمه نمایید. ج ۱۵ ص ۱۱۲ - ۲ - ۲
جواب: خُمر جمع خمار جامه ای است که زن سر خود را با آن می پیچد و زاید بر آن را بر سینه اش آویزان می کند و کلمه جیوب به معنای سینه است.

معنای آیه: به زنان دستور بده تا اطراف مقنعه ها را به سینه های خود انداخته، آن را بپوشانند.

۹- با توجه به آن که صلاة از مصادیق ذکر خدا است مراد از «ذکر الله» در آیه شریفه «رَجُلٌ لَا تُلْهِيمُهُمْ تِجَارَةً وَ لَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَ الْأَبْصَارُ» (نور: ۳۷) چیست؟ توضیح دهید. ج ۱۵ ص ۱۲۷ و ۱۲۸ - ۲ - ۲
جواب: مراد از «ذکر الله» در این آیه به قرینه مقابله بین «ذکر خدا» و نماز و زکات، ذکر قلبی است که مقابل فراموشی و غفلت از یاد خداست (و به عبارت دیگر علمی است) در مقابل نماز و زکات که ذکر عملی می باشد.

۱۰- با توجه به آیه شریفه «وَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمَانُ مَاءً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَ وَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فُوقَاهُ حِسَابَهُ وَ اللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ» (نور: ۳۹) تشبیه به کار رفته را توضیح دهید و بیان نمایید آیا آیه شامل غیر کفار هم می شود؟ چرا؟ ج ۱۵ ص ۱۳۱ و ۱۳۲ - ۲ - ۲
جواب: در آیه کفار به تشنه و اعمال آن ها به سرابی تشبیه شده که با وجود داشتن آب گوارا نزد خود از آن روی برگردانده و به دنبال آن می روند و با رسیدن به سراب که همان مرگ باشد مرادی حقیقی یعنی خدای را درمی یابند و مشاهده می کنند که هیچ اثری از اعمال خود که امید آن آثار را داشتند، وجود ندارد.

شامل غیر کفار از کسانی که منکر صانع هستند هم می شود اگر چه آیه در مقابل بیان حال کفار می باشد، چون وقتی غیر صانع را مؤثر در عالم می دانند پس عمل خود را برای چیزی که او را برای چیزی که او مؤثر می داند انجام می دهد در حالی که سرابی بیش نیست.

۱۱- برخی مراد از «مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ» در آیه شریفه «أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَوَاتٍ» (نور: ۴۱) را همه موجودات می دانند، ضمن تبیین این قول و چگونگی سازگاری آن با لفظ «مَنْ» که برای عقلاء است نظر علامه را در این مورد بیان نمایید. ج ۱۵ ص ۱۳۴ - ۲ - ۲
جواب: مراد همه موجودات است و اگر به لفظ عقلاء آمده از این جهت بوده که تسبیح از شؤون دارندگان عقل است یا برای توجه بر قوی بودن دلالت از باب تشبیه زبان حال به زبان قال.

نظر علامه: این نظر که تسبیح از شؤون دارندگان عقل است با اسناد علم به غیر از ذی العقول نمی سازد چون در همین آیه به صاحبان تسبیح و نماز نسبت علم داده و فرموده «همه به نماز و علم خود علم دارند».

۱۲- معنای هر یک از کلمات «يُزْجِي»، «رُكَام»، «ودق» و «سنا» در آیه شریفه «أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَ يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَ يَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقُهُ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ» (نور: ۴۳) را بیان و آیه را ترجمه کنید. ج ۱۵ ص ۱۳۶ و ۱۳۷ - ۲ - ۲
جواب: یزجی: از مصدر «ازجاء» به معنای دفع کردن - ركام: به معنای متراکم و انباشته بر روی هم - ودق: باران - سنا: به معنای روشنی است. (۱ نمره)

آیا نمی بینید که خدا با بادهای، ابرهای متراکم و انباشته بر روی یکدیگر را از هم جدا می راند و آن ها را با هم جمع می کند. (۱ نمره)

۱۳- دو احتمال در معنای «مرض» در آیه شریفه «أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ رَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ» (نور: ۵۰) را همراه با نظر علامه بر تعیین یک احتمال بنویسید. ج ۱۵ ص ۱۴۶ - ۲ - ۲
الف. ۱. دو احتمال عبارت است از ضعف ایمان ۲. نفاق

علامه احتمال دوم را رد می کند به این دلیل که در آیات قبل فرمود این ها مؤمن نیستند «وَ يَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالرَّسُولِ وَ أَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَ مَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ» (نور: ۴۷) لذا دیگر معنا ندارد که از نفاق آن ها سؤال کند سپس طوری جواب دهد که «بلکه ایشان از ستمکارانند».

۱۴- مراد از «حق» در آیه شریفه «وَ إِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ» (نور: ۴۹) را توضیح دهید. ج ۱۵ ص ۱۴۶ - ۱ - ۱
جواب: مراد از «حق» همان حکم کردن پیامبر صلی الله علیه و آله می باشد.

این آیه منافقین را مذمت می کند که هنگامی حکم پیامبر صلی الله علیه و آله را می پذیرند که حکم به نفع آنان باشد و این در واقع متابعت از پیامبر صلی الله علیه و آله نیست بلکه متابعت از هوای نفس آن ها دارد.

۱۵- دو احتمال در مراد از معنای «دعاء» در آیه شریفه «لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا» (نور: ۶۳) را ذکر و نظر علامه را معین نمایید. ج ۱۵ ص ۱۶۶ و ۱۶۷ - ۲ - ۲
جواب: احتمال اول: دعوت پیامبر مردم را به سوی ایمان، عمل صالح و... که علامه این احتمال را به گزینه ذیل آیات انتخاب می کند.

احتمال دوم: مراد صدا کردن پیامبر باشد که می فرماید نباید مردم ایشان را همانند دیگران صدا زده و خطاب کنند.

احتمال سوم: مراد نفرین کردن پیامبر است که نفرین ایشان را مانند نفرین سایر مردم ندانند چرا که خدا نفرین او را بی اثر نمی گذارد. (هر احتمال ۰/۷۵ نظر علامه و دلیل آن ۰/۵ نمره)